

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY
FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV NAVRHOVÁNÍ
DEPARTMENT OF DESIGN

LÁZNĚ +
BATHS +

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Mária Mušková

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. arch. Jan Kristek, Ph.D.

BRNO 2016

1. Urbanistické súvislosti - širšie vzťahy

Riešená parcela je situovaná na severovýchode od centra Brna na ulici Spolková v katastrálnom území Zábrdovice. Na pozemku se v súčasnosti nachádza opustený Dělnický dům, ktorý sa skladá z historizujúceho objektu z konca 19. storočia a funkcionalistickej prístavby naprojektovanej architektom Eduardem Göttlicherem na prelomu dvadsiatych a tridsiatych rokov 20. storočia. K dělnickému domu prilieha priebuka, kde bol v minulosti obytný dom s kúpeľnou prevádzkou, voda bola čerpaná tzv. artézskou studňou z rezervoáru podzemnej vody.

V platnom územnom pláne (z roku 1946) je riešená parcela deklarovaná ako plocha na bývanie. V koncepte pripravovaného územného plánu je uvažované o nutnosti preveriť zmeny využitia lokalít. Architektonická štúdia na zadanú lokalitu alternatívne vychádza z pozemku, ktorý v sebe vždy spojoval verejné funkcie, čo v súčasnosti danej lokalite chýba. Mestská morfológia bývalej robotníckej štvrť sa vyznačuje hustou blokovou zástavbou, s nedostatkom kvalitných verejných priestorov. Návrh tak v sebe spojuje rekonverziu nevyužívaného Dělnického domu na novú funkciu - centra na liečbu obezity - a pojednáva príľahlú prieluku ako priestor verejného parku.

Dopravná obslužnosť navrhovanej prevádzky je zaistená z ulice Spolková. Zásobovanie je riešené z ulice vstupom do chodby napojenej na zázemie a vertikálne komunikácie.

Kapacita parkovacích miest na ploche pozemku je vzhľadom k dobrej dostupnosti MHD, k možnosti parkovania v príľahlých uliciach, a i vzhľadom k súčasným trendom obmedzovania automobilovej dopravy v historických častiach miest navrhnutá na relatívne nízku hodnotu 22 parkovacích miest prevnou výpočtom. Vo výpočte bol charakter lokalít stanovený ako typ B so stavbou celomestského i nadmestského významu vnútri zastavaného územia obce, mimo centra mesta s dobrou kvalitou obsluhy územia verejnou dopravou. Zohľadnené boli zastávky Tkalcovská (linky električiek 2, 4, a 11) a Jugoslávská (linky električiek 3 a 11) s priemernou frekvenciou deväť spojov za hodinu. V bezprostrednom blízkosti bloku, v ktorom sa riešená parcela nachádza, je navyše autobusová zastávka Bratislavs

2. Architektonický výraz

Výskum

Pri spracovaní bakalárskeho projektu Lázne+ bolo pre mňa dôležité nájsť si blízky individuálny prístup a metódu skúmania danej problematiky. V centre môjho záujmu je fenomén obezity.

V začiatkových fázach projektu som sa venovala výskumu. Stretla som sa s odborníkmi, ktorí mi priblížili psychologickú a fyzickú podstatu obezity. Obezita je civilizčná choroba a výsledok životného štýlu spoločnosti za posledných 50 rokov. Obezita nie len neestetická forma. Jej príčinou je často komplexný psychický problém, či frustrácia ktorú si ľudia kompenzujú jedlom. Kombinácia nezdravých návykov a málo pohybu generuje nezdravý životný štýl spojený s chorobami.

Liečba si vyžaduje komplexný prístup; dôležité je odhaliť psychickú príčinu. Na základe vyšetrenia je stanovený režim, ktorý je respondent schopný fyzicky a psychicky zvládnuť. Človek si musí opäť vybudovať sebadôveru a objaviť vlastnú hodnotu. Dôležitá je motivácia, ktorá býva individuálna.

Na základe rozhovorov s psychiatričkou MUDr. Danielou Hrtúsovou a nutričnou terapeutkou a trénerkou Mgr. Kristýnou Helešicovou, som zostavila program na chudnutie a program.

V druhej fáze som sa zaoberala skúmaním tela a priestoru. Pohyb obézneho tela v priestore. Tela v tele. Na mieru som si vytvorila fyzický model *second skin* a strávila som každý deň v tele obézneho človeka. Všimla som si vlastné emócie a reakcie môjho tela v rôznych situáciach. Bola som pomalá, potila som sa a každý pohyb mi robil problém. Cítila som sa osamelá a vyčerpaná. Byť obézny zmení váš pohľad. Najdôležitejšia bola pre mňa pocitová rovina s ktorou ďalej pracujem v projekte.

Obr.1 model *second skin*

Obr.2 obézna skúsenosť

Koncept

Obyčajný dom pre špecifického užívateľa.

V centre chudnutia sa stretávajú dva prúdy. Skupina rezidentov a ambulantní návštevníci. Ide o polouzavretý sociálny okruh ľudí, ktorí nadväzujú vzťahy a vzájomne sa motivujú. Rezident sa počas troch mesiacov stáva súčasťou komunity a po skončení pobytu sa do centra stále vracia ako pravidelný návštevník. Najdôležitejšie je nadobudnutie správnych pravidelných návykov, preto je v centre pevný denný program. Z tohoto dôvodu sú bežné aktivity, ako napr. proces prípravy a servírovania jedla povýšené až na slávnostný rituál, od čoho sa odvíja estetika aj priestorové usporiadanie. Rezidenti prichádzajú do centra na určitý čas v snahe zmeniť svoje návyky a zbaviť sa tiahly, ktorá im bráni v plnohodnotnom živote. Netušia však, že okrem cvičenia a zdravej stravy si toto miesto tak zamilujú, že nebudú chcieť odísť.

Miesto, kde máš sám seba radšej.

Miesto, ktoré ťa vedie k denným návykom.

Miesto v ktorom sa cítiš skvele aj keď chudneš.

Obyčajný dom zvonka, mimoriadny zvnútra.

Použitie korpulentných geometrií v interéri, mix rôznych farieb a materiálov vytvára zmyslový vizuál. Pomocou symbolov tvorím priestorovú koláž situácií. Zámerne pracujem s antiestetikou, inšpirujem sa súčasným vizuálnym umením. Dôležitých prvkom exteriéru je záhrada. Korpulentným tvaroslovie zelene je v kontraste

s purizujúcimi tendenciami pôvodného stavu. Inšpirácia barokovou záhradnou tvorbou francúzskeho parku; v každom point de vue živého plota sa nachádza vonkajšie workoutové zariadenie. Výtarný pricip a symbolika tvarov sa opakuje aj v interéri. Priestory pôsobia št'avnato, chrumkavo, na zahryznutie.

Obr. 2. Jedáleň

3. Dispozičné riešenie

Hierarchia priestorov je usporiadaná vertikálne. Začína naspodu fyzickými aktivitami, prechádza cez psychickú interakciu v prvých dvoch poschodiach a končí seberealizáciou na samom vrchu v podobe strešnej terasy. Priestory sú rozdelené na rezidenčnú a návštevnícku časť, dimenzované na pohodlné používanie. Vstup je riešený od ulice. Vstupný priestor tvorí otvorená hala, z ktorej je prístup do všetkých častí centra. Na prízemí je cukráreň, kde si rezidenti môžu vychutnať svoj posledný veterník (raw only). Z vstupnej haly sa dostávame schodiskom do plaveckej časti v suteréne. Tu prebieha cirkulácia návštevníkov a rezidentov (viď. tabuľka okupácie) a prvé kontakty. Plavecký bazén je prepojený s priestorom bazénu na aquaerobik, kde sa nachádza oddychová časť s vírivkou a výstup na terasu. Teplota vody musí byť o niekoľko stupňov teplejšia ako je štandard. Na prízemí sa nachádza fitness centre, ktoré zasahuje aj na balkón nad bazénom, a umožňuje výhľad z bežiaceho pásu. Druhá časť fitka má možnosť prepojenia s parkom. Z vstupnej haly sa priamym schodiskom dostávame na prvé poschodie do foyeru s prístupom do ambulancii, kde končí cesta návštevníkov.

Rezidenčná časť je rozdelená na dva celky; ubytovacia a voľnočasová. Ubytovanie má kapacitu 22 osôb a zahŕňa single bunky so samostatnou sociálnou jednotkou. Centrom rezidenčnej časti je *obývačka*, halový priestor cez dve poschodia, lemovaná prstencom intímnejších voľnočasových priestorov. Je to centrum každodenných aktivít, kde rezidenti trávia čas. Príležitostne slúži ako sála pre spoločenské udalosti. Bývalé pódium koncipujem ako luxusnú jedáleň, napojenú na spoločnú kuchyňu, kde sa rezidenti učia sami si pripravovať stravu a rituálne stolujú. Z obývačky vedie eskalátorové schodisko do *rajskej záhrady*, na strešnú terasu s posedením a vírivkou, odkiaľ majú rezidenti výhľad na okolie.

Na konci pobytu, po lúčení, rezident opúšťa centrum výt'ahom ústiacim do dlhej zrkadlovej chodby. Je to moment, v ktorom po dlhej dobe prvý krát vidí svoj odraz v zrkadle.

Na najvyššom poschodí je administratíva a vedenie centra. V suteréne sa nachádza technické zázemie, vzduchotechnika, práčovňa, sušiareň a iné miestnosti nevyhnutné na chod centra. Zásobovanie prebieha cez vyústenie chodby napojené na komunikačné jadro s výt'ahom. Záhrada je koncipovaná ako verejný park s otváracími hodinami vybavený vonkajšími workoutovými zariadeniami. V prednej časti parcely je parkovisko s 20 parkovacími miestami.

Tabuľka okupácie priestorov rezidentmi a návštevníkmi

čas	bazény plavecký aquaerobik	fitness centre	cukráre ň	ambulancie praktický lekár, netričný poradca, terapeut	obývač ka	strešná terasa	kuchyň a	ubytov anie	park
0800 - 1000	N	N	N	N	R	R	R	R	N
1000 - 1200	R, N	R	N	N	R	R		R	N
1200 - 1400	N	N	N	N	R	R	R	R	N
1400 - 1600	R	R	N	N	R	R		R	N
1600 - 1800	R	N	N	N	R	R	R	R	N
1800 - 2000	R, N	R	N		R	R		R	N
2000 - 2200	N	R	N		R	R		R	N
2200 - 0000	R	R			R	R		R	
0000 - 0800					R	R		R	

R - rezident , N - návštevník

4. Konštrukčné riešenie

Ide o rekonverziu dvoch existujúcich budov. Konštrukcia funkcionalistickej budovy je kombinácia železobetónového skeletu a murovaných stien. Historizujúca budova obytného domu postavená z tehiel stojí na uličnej čiare, má trámové stropy a sedlovú strechu.

Páčia sa mi výrazové prvky oboch rozdielnych slohov a ich vzájomné prepojenie. Mojm zámerom je ponechanie pôvodných nosných konštrukcií. V návrhu využívam pôvodne vertikálne a horizontálne komunikácie. Navrhujem dve chránené požiarne cesty, 2 osobné a 1 nákladný výt'ah.

Pôvodné základy nie sú preskúmané soundou a nemajú detailnú dokumentáciu. V niektorých miestach bude pravdepodobne potrebné základy posilniť. Bazény navrhujem ako betónové vane založené na železobetónovej doske s pásmi. Na strechu navrhujem strešnú terasu so zeleňou. Výstupy na strechu a prekrytie vírivky sú oceľové rámy so sklenenou výplňou. Fasáda budov pôsobí skromne, je v kontraste s interiérom centra, výraznou záhradou a zelenou strechou. Centrum je vytápané teplovzdušne, je napojené na parovod a využíva rekuperáciu vzduchu. Na parcele je prirodzený zdroj vody - artézka studňa.

Tabuľka miestností

poschodie	miestnosť	výmera (m ²)
-1	plavecký bazén	386
	aquaerobik bazén	268

	šatne	170
	sprchy - ženy	50
	sprchy - muži	65
	technické zázemie	525
	práčovňa	61
	sušiareň	18
	komunikácie	460

0	vstupná hala	125
	cukráreň	118
	WC muži	10
	WC ženy	10
	WC personál	12
	sklad	51
	fitness	186
	šatňa	119
	zrkadlová chodba	270
	komunikácie	72

+1	foyer	172
	ambulancie	57
	hlavná hala	336
	kuchyňa	74
	jedáleň	94
	hobby room	88
	terapia	37
	WC muži	15
	WC ženy	15
	WC personál	12

	šatňa	17
	úklid	18
	ubytovanie rezidentov	258
	komunikácie	437

+2	ubytovanie rezidentov	258
	administratíva	136
	komunikácie	54

+3	strešná terasa	72
	hrubá zastavaná plocha (m ²)	3073
	zastavaná plocha (m ²)	5109
	plocha poschodí (m ²)	7358
	zastavený priestor (m ³)	25,105
	plocha parcely (m ²)	4375

Zadání bakalářské práce

Číslo bakalářské práce: FA-BAK0043/2015 Akademický rok: 2015/16
Ústav: Ústav navrhování
Studentka: Mária Maláková
Studijní program: Architektura a urbanismus (B2701)
Studijní obor: Architektura (3301002)
Vedoucí bakalářské práce: Ing. arch. Jan Kratoch, Ph.D.
Konzultanti bakalářské práce:

Název bakalářské práce:

Lázně +

Zadání bakalářské práce:

Cílem projektu je vytvoření architektonického návrhu multifunkčního objektu s lázněmi na brněnské Spolkové ulici. Tento projekt navazuje na bohatou historii zde stojícího dnes opuštěného Dělnického domu a přilehlých zaniklých lázní. Pod povrchem pozemku se nachází podzemní voda, která byla do lázní čerpána tzv. artéskou studní. Lázně jsou instituce s dlouhou historií, jejíž význam a duch se proměňuje poplatně době a kultuře. Návrh bude reflektovat význam lázní v 21. století.

Řešení návrhu v sobě bude obsahovat rekonverzi budovy Dělnického domu, který se skládá z historizujícího objektu z konce 19. století a funkcionalistické přístavby vyprojektované architektem Edoardem Götzlicherem na přelomu dvacátých a třicátých let 20. století. Návrh bude dále řešit přilehlou průzkou, která nabízí možnosti rozlišení areálu a urbanistického zásahu do struktury bloku. Projekt bude obsahovat konkrétní návrhy materiálového řešení a bude zpracován v rozsahu uvedeném níže.

Roasah grafických prací:

Převodní zpráva
Situace širších vztahů
Situace 1:500
Půdorys charakteristického podlaží 1:100 včetně legendy místnosti a výkazu výměr
Půdorys všech podlaží 1:200 včetně legendy místnosti a výkazu výměr
Podélný, příčný řez 1:100
Charakteristické pohledy a řezy 1:200
Perspektíva / axonometrie exteriéru
Perspektíva / axonometrie interiéru
Stavební detail – řez fasádou 1:25
Model 1:500

Seznam odborné literatury:

Neužert, E.: Navrhování staveb, Praha, 2000
Kuča, K.: Brno: vývoj města, předměstí a připojených vesnic, Praha, 2000
Hertzberger, H.: Přednášky pro studenty architektury, Dolní Kounice, 2012
Kroupa, J., Pešák, P.: Besední síň architekti, Brno, 2012
Horáček, M., Švácha, R.: Napřed! : česká spornovní architektura 1567 – 2012, Praha, 2012
Permat, M.: S, M, L, XL, Zürich, 1996
Koryčánek, R.: Česká architektura v německém Brně, Brno 2003
Brummer, A., Konečný, M.: Brno stalinistické: přívodce nástem, Brno 2015
Moussavi, F.: The Function of Form, Barcelona, New York 2009
Moussavi, F.: The function of ornament, Barcelona, 2006
Kula, D.: Ternus Élodie, Materialogy, Amsterdam, 2009

Termín zadání bakalářské práce: 15. 2. 2016

Termín odevzdání bakalářské práce: 9.5.2016

Bakalářská práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; součástí se odevzdává 1 výtiskový panel formátu B1 a bakalářská práce v elektronické podobě.

Mária Maláková
Studentka

Ing. arch. Jan Kratoch, Ph.D.
Vedoucí práce

doc. Ing. arch. Antonín Novák
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 15. 2. 2016

doc. Ing. arch. Jan Hrabý, CSc.
Děkan

